

Број поена

ШИФРА

КОМИСИЈА _____

ТЕСТ ЗНАЊА

ЗА VI РАЗРЕД ОСНОВНЕ ШКОЛЕ ИСТОРИЈА

ОКРУЖНО/ГРАДСКО ТАКМИЧЕЊЕ
2026. године

УПУТСТВО ЗА РАД

1. Свако питање пажљиво прочитај да би га потпуно разумео.
2. Ако неко питање не можеш одмах да решиш, не губи време већ пређи на следеће, а касније се врати решавању прескоченог питања.
3. Потруди се да на свако питање одговориш тачно и потпуно.
4. Питања ради самостално и не ометај друге ученике.
5. Израда теста траје 60 минута.
6. Тест садржи петнаест питања.
7. Употреба мобилног телефона је забрањена.
8. Писање личних података или било чега другог на тесту је забрањено.
9. Одговори који су прецртани неће бити признати.

Тест обавезно попуни хемијском оловком, јер се у противном одговори неће признати!

1. Пажљиво прочитај објашњење и упиши на који се појам оно односи.

1. Западноевропски хришћани који су освојили Цариград. _____
2. Црна смрт _____
3. Период од V до XI века _____
4. Скуп факултета _____

2. Хронолошки поређај наведене догађаје тако што ћеш на линији уписати бројеве од 1 до 5 (1 за најстарији догађај):

- ___ зидање Милешеве
- ___ Београд постаје престоница Србије
- ___ Душан Силни улази у Скопље
- ___ Климент и Наум стварају словенско писмо
- ___ Фридрих Барбароса долази у Ниш

3. Заокружи Т ако је исказ тачан, а Н ако је нетачан.

а) Житије Светог Симеона је биографија Стефана Немање.	Т	Н
б) Ново Брдо је рудник у Бугарској.	Т	Н
в) Душан Силни је подигао манастир Св. Арханђела код Призрена.	Т	Н
г) Фреска је слика на стаклу.	Т	Н

4. Од понуђених личности подвуци само оне који су били турски вазали?

Лазар Хребељановић, Марко Мрњавчевић, Стефан Лазаревић, Урош Нејаки

5. Попуни табелу тако што ћеш понуђене појмове уписати на одговарајуће место.

Велики жупан, кмет, сениор, Порта

Државно уређење	Друштвено уређење

6. Прочитај текст историјског извора и одговори на питања:

„... садашња Србија и Паганија и земља Захумљана и Травунија и земља Конављана беху под влашћу цара Ромеја, а те земље опусте од Авара (јер из тамошњих земаља они изгнаше Романе који сада станују у Далмацији и Драчу), то цар у овим земљама насели исте Србе и беху они потчињени цару Ромеја; цар њих покрсти доведши свештенике из Рима и, научивши их да правилно врше дела побожности.“

- а) Коју државу су опустошили Авари? _____
- б) Који је њен главни град? _____
- в) Коју веру прима народ који се доселио? _____

7. Пажљиво погледај слику и одговори на питања.

- а) Који владар је приказан на слици (име и презиме)? _____
б) Коју је титулу носио? _____
в) Како се звао његов најстарији син? _____

8. Прочитај текст историјског извора и одговори на питања:

„... с најљубљенијим сином царства ми, краљем Урошем, и Богом дарованом царицом госпођом Јеленом, пожелех некоје врлине и најистинитије и православне вере законе поставити, како их треба држати и бранити по светој и свесаборној и апостолској цркви Господа Бога и Спаса нашега Исуса Христа, по земљама и градовима, да се не би умножила у области царства нашега нека злоба, зло домишљање и лукава мржња, него да сви поживимо у пуној тишини и мирноме животу и у животу православне вере са свима људима царства нашега...“

- а) Како се звао владар коме се приписују ове речи? _____
б) Које године је донео законик? _____
в) У ком граду је објављен законик? _____

9. Повежи државу и династију. Број испред назива државе упиши на линију испред имена династије.

1. Француска	а) _____ Османска
2. Енглеска	б) _____ Тјудор
3. Турска	в) _____ Бурбони

10. Повежи дела и ауторе. Број испред имена аутора упиши на линију испред дела.

1. Вилијем Шекспир	а) _____ Мона Лиза
2. Леонардо да Винчи	б) _____ Ромео и Јулија
3. Микеланђело Буонароти	в) _____ Давид

11. Попуни табелу личностима из династије Немањића:

отац	син владар	година	титула „сина владара“ у датој години
Стефан Немања		1222.	
Стефан Урош		1280.	
Стефан Немањић		1238.	
Стефан Милутин		1330.	

12. Попуни табелу, време на које се табела односи је непосредно после смрти последњег Немањића:

област	Презиме породице	Обласни господар
1. Моравска Србија		
2.		Вук
3.	Мрњавчевићи	

13. Од понуђених тврдњи заокружи бројеве испред оних које се односе на Хабзбурговце.

1. Владарска династија у Немачкој.
2. Владари носе само титулу краља.
3. Били су у сталном савезу са Турцима.
4. Име су добили по дворцу.
5. Владали су огромним делом Европе.

14. Прочитај текст историјског извора и заокружи слово испред тачне тврдње:

„Због тога и ја правоверни кнез Лазар, самодржац све Српске земље, постарах се мало ово приношење да принесем Владичици мојој, пресветој Богородици, и сазидах цркву на месту званом Ждрело Браничевско и приложих и уредих сваким потребама, колико је довољно дому пречисте Богородице.“

- а) Текст говори о приступању монашком реду.
- б) Текст говори о ктиторској делатности.
- в) Текст говори о крунисању владара.
- г) Текст говори о преласку у православље.

15. Прочитај текст историјског извора и заокружи слово испред тачне тврдње:

„ После пропасти Србије 1439. деспот Ђурађ који је живео у Угарској кренуо је јуна месеца у Дубровник. Стога је Дубровачка влада 21. јуна предузела мере за дочек деспота. Капетану у Трстеници наређено је, да кад деспот стигне у његове воде даде запалити десет 54 великих ватри, које ће горети дан и ноћ и које ће дању димом а ноћу пламеном давати сигнале да се деспот приближује. Кад деспот стиже до Дубровника изаћи ће пред њега пет племића на великој државној лађи. Деспот ће сам одредити пристаниште у Дубровнику, где ће се искрцати и сам ће изабрати кућу у којој ће становати...“

- а) Текст говори о освајачком походу.
- б) Текст говори о пријатељској посети.
- в) Текст говори о трговачком споразуму.
- г) Текст говори о оснивању града.